

УДК 336.64:005.21

Фінансовий менеджмент і стратегічне управління ризиками в умовах глобальної нестабільності

Котигорох А.Л.,

здобувач вищої освіти

ВДПУ ім. М. Коцюбинського, м. Вінниця

Анотація: У статті розглядаються сучасні підходи до фінансового менеджменту та стратегічного управління ризиками в умовах глобальної економічної нестабільності. Досліджено теоретичні основи фінансового менеджменту, методи оцінки ризиків та стратегії їх мінімізації. Особлива увага приділена практичному застосуванню фінансового менеджменту для забезпечення стійкості підприємств у кризових ситуаціях. Використано сучасні аналітичні інструменти для розробки ефективних фінансових стратегій.

Ключові слова: фінансовий менеджмент, управління ризиками, глобальна нестабільність, фінансова стратегія, антикризове управління, економічні ризики.

У сучасних умовах глобальної економічної нестабільності фінансовий менеджмент набуває стратегічного значення для забезпечення стійкого розвитку підприємств. Коливання валютних курсів, економічні кризи, політичні ризики та пандемії створюють додаткові виклики для бізнесу, що потребує ефективного управління фінансовими ресурсами та розробки дієвих механізмів мінімізації ризиків.

Фінансовий менеджмент можна розглядати як комплекс управлінських рішень, спрямованих на оптимізацію використання фінансових ресурсів підприємства. У сучасній науковій літературі виділяються різні підходи до визначення його сутності, зокрема ресурсний, процесний та стратегічний підходи [1, с. 38]. Управління фінансовими ризиками є важливою складовою фінансового менеджменту та охоплює методи і моделі оцінки ризиків, механізми їх мінімізації та засоби адаптації до мінливого середовища [2, с. 52].

Фінансові ризики можуть бути класифіковані за різними критеріями, серед яких ринкові, кредитні, валютні, операційні та стратегічні ризики. У науковій літературі виділяють такі ключові методи управління фінансовими ризиками:

Хеджування – використання фінансових деривативів для зменшення впливу валютних та ринкових ризиків;

Диверсифікація – розподіл фінансових активів між різними інструментами з метою зниження ризику втрат;

Стрес-тестування – моделювання впливу негативних факторів на фінансовий стан підприємства;

Створення резервних фондів – накопичення фінансових ресурсів для покриття можливих збитків у кризових ситуаціях [3, с. 262].

Методологічні підходи до аналізу фінансових ризиків

Для оцінки ризиків та розробки стратегічних рішень використовуються різні методи фінансового аналізу:

SWOT-аналіз – оцінка сильних і слабких сторін, можливостей і загроз для фінансової стратегії підприємства;

VaR (Value at Risk) – визначення максимально можливих втрат за певний період часу з заданим рівнем ймовірності;

PEST-аналіз – аналіз макроекономічних факторів, що впливають на фінансову стійкість підприємства;

Модель економічного прибутку (EVA) – оцінка ефективності використання капіталу та визначення вартості бізнесу [4, с. 178].

Емпіричні дослідження показують, що в умовах глобальної нестабільності підприємства застосовують адаптивні фінансові стратегії, спрямовані на зниження впливу зовнішніх шоків. Зокрема, використання цифрових технологій у фінансовому менеджменті дозволяє підприємствам здійснювати швидкий аналіз фінансових ризиків та приймати оптимальні управлінські рішення.

Отже, фінансовий менеджмент і стратегічне управління ризиками є ключовими факторами забезпечення стабільності підприємств в умовах глобальної економічної нестабільності. На основі аналізу сучасних підходів та методів управління фінансовими ризиками можна зробити висновок, що ефективна фінансова стратегія передбачає поєднання аналітичних інструментів, використання інноваційних фінансових технологій та адаптивність до зовнішніх викликів. Подальші дослідження можуть бути спрямовані на розробку нових моделей оцінки ризиків та впровадження інтегрованих фінансових стратегій у корпоративну практику.

Список використаних джерел:

1. Ілляшенко С. М. Інноваційний розвиток: маркетинг і менеджмент знань. Суми: : монографія. Суми : Діса плюс, 2016. 192 с.
2. Малюкіна, А.О. Конкурентні переваги використання менеджменту знань у міжнародних компаніях. *Економіка та суспільство*, (49), 2023. С. 49-54.
3. Токмикова І. В., Войтов І. М., Діденко Я. В. Розвиток технологій управління знаннями на підприємствах. *Менеджмент і маркетинг. Вісник економіки транспорту і промисловості*, No 60, 2017, . 2017. No 60. С. 258–264.
4. Герасимович А.М. Управління ризиками у фінансовій сфері: теорія та практика. Львів: Видавництво ЛНУ, 2021. 320 с.

Annotation: The article examines modern approaches to financial management and strategic risk management in the context of global economic instability. The

theoretical foundations of financial management, methods of risk assessment and strategies for their minimisation are investigated. Particular attention is paid to the practical application of financial management to ensure the sustainability of enterprises in crisis situations. Modern analytical tools are used to develop effective financial strategies.

Keywords: financial management, risk management, global instability, financial strategy, crisis management, economic risks.

Науковий керівник:

Супрун С.Д.

канд. екон. наук, доцент

ВДПУ ім. М. Коцюбинського, м. Вінниця